

“No es pot separar la capital del país”

Jordi Portabella (Barcelona, 1961) és tercer tinent d'alcalde de Barcelona des de 1999, per ERC. Ha estat diputat del Parlament de Catalunya. Ara repeteix com a cap de llista d'ERC a Barcelona, amb expectatives d'obtenir un significatiu augment del suport electoral que li permeti reforçar el pes del seu partit en el futur govern de la capital catalana.

Les enquestes diuen que Esquerra Republicana de Catalunya és el partit que té més expectatives de creixement.

—Totes les enquestes ens donen un percentatge de creixement molt alt. Creiem que això s'explica perquè els partits que han governat fins ara no són capaços de recollir els nous paradigmes de la societat i les inquietuds de la ciutadania. Una bona mostra d'això són les grans manifestacions —absolutament serioses, amb contingut, i molt allunyades de folklorisme— que s'han fet en favor de la pau. Per tant, som davant d'unes necessitats de renovació de la societat que ERC aconsegueix reflectir amb molta més fiabilitat.

—A Catalunya sembla que es faci campanya per al Parlament, per comptes de fer-la per als municipis. La majoria de partits ja comencen a parlar de possibles pactes secrets, i entre les acusacions sempre hi ha pel mig ERC. Imagino que això és bo per a vostès, no?

—Sí. Penso que som en un moment en el qual tothom sap que serà difícil governar sense ERC ni sense aplicar una part del nostre programa.

—No hi ha el perill que això desdibuixi el discurs municipalista, és a dir, que tot s'orienti massa en clau d'eleccions al Parlament?

—No es pot separar la capital del país, és a dir, ni el país de la capital. Un país funciona quan té una capital forta i una capital funciona quan té un país al darrere que l'ajuda. Justament aquesta és la nostra proposta, que es contraposa a la que fins ara se'ns ha fet, que era que el PSC

s'apropiava del nom de Barcelona i que CiU s'apropiava del de Catalunya. Per fer un pas endavant hem d'associar Catalunya i Barcelona. Projectar-lo conjuntament a nivell internacional i a tots els nivells.

—ERC ha estat en el govern de Barcelona. Li ha quedat alguna cosa per fer?

—Quan participes en el govern intervens en tots els temes i introdueixes la visió del teu partit. Probablement la dificultat principal és baixar el discurs ideològic a la proposta concreta i específica. Nosaltres, en algun d'aquests punts, ens n'hem sortit, i en d'altres, no tant. Però, sens dubte, hem insistit molt perquè hi hagués més places d'escola bressol, perquè es realitzés més habitatge, perquè no hi hagués grans superfícies —àmbit en què ens n'hem sortit plenament—. Hem insistit molt en la idea que Barcelona ha de ser la capdavantera en la defensa de la catalanitat, i en això hem obtingut prou bons resultats, relativament.

Però, és clar, això està estrictament relacionat amb la correlació de forces. Hem estat en un govern en què els socialistes eren vint i nosaltres tres. Des d'aquesta perspectiva, les coses han anat bé i hem pogut aplicar una part del programa d'ERC més gran que no ens pensàvem que podríem aplicar en el seu dia.

—Quins són els aspectes més rellevants de la gestió d'ERC a Barcelona?

—Estem molt satisfets d'haver donat la volta conceptual al Zoo. Continuarà a Barcelona, però necessita un espai més, la reserva. A diferència d'abans, que era un lloc sense estratè-

gia política, ara tenim un lloc on s'ha apostat per la conservació, l'ensenyament, la recerca i la sostenibilitat. També estem molt satisfets de la política d'animals. Barcelona és la segona ciutat, després de Roma, que no mata animals de companyia. Destacaria també la feina de l'Institut del Paisatge Urbà, el qual he tingut la sort de presidir, en tot allò de les rutes turístiques i culturals, així com la incorporació de la rehabilitació social. A banda, estem impulsant l'ús de la bicicleta com a eina de mobilitat sostenible dins de la ciutat, amb un pla estratègic i la realització d'alguns carrils bici paradigmàtics.

—L'Any Gaudí ha estat tot un èxit per a Barcelona, que ha reforçat internacionalment la imatge de la ciutat. S'han fet altres projectes també de turisme cultural: la Ruta Verdaguier, la del modernisme... Aquestes estratègies continuaran?

—Tindran continuïtat. Però l'objectiu no és fer rutes, sinó donar a conèixer el patrimoni cultural barceloní i català. Quan al 1999 vam començar amb la Ruta Domènech i Muntaner, ningú no ens va fer gaire cas. Al 2001, quan vam continuar amb Puig i Cadafalch, ens van fer més cas. Al 2002, quan vam fer la Ruta del Vi, a través de l'Institut de Paisatge Urbà, ja tothom ens va fer molt cas.

Ara duem a terme la Ruta Verdaguier, la Ruta de l'Eix Blau (que explica la transformació del litoral del Besòs al Llobregat) i treballam la Ruta del Disseny. Plantegem diverses rutes que donin als ciutadans i ciutadanes del nostre país l'aprenentatge de persones i paisatges que han estat clau per a la nostra vida, i que tinguin també repercussió internacional.

—El turisme, sigui cultural o no, és un dels èxits de la promoció de Barcelona.

—Les rutes han estat pensades per als ciutadans i ciutadanes de Barcelona, però també per treure'n un rendiment turístic. Barcelona és la primera capital —sense ser-ho d'un estat— d'Europa, turísticament parlant. És una ciutat que ha passat d'estar de moda a estar consolidada a àmbit internacional. Cada dia el turisme aporta 7,1 milions d'euros a la ciutat.

“El turisme també és una gran oportunitat per donar a conèixer la nostra cultura i el nostre país.”

“Tothom sap que serà difícil governar sense ERC ni sense aplicar una part del nostre programa”

És un dels puntals principals econòmics de Barcelona, tot i que no volem que es produeixi un desequilibri de les nostres fonts econòmiques cap als serveis. El turisme també és una gran oportunitat per donar a conèixer la nostra cultura i el nostre país.

—L'habitatge és un altre dels eixos en aquesta campanya, especialment a Barcelona. ICV i ERC heu criticat un projecte emblemàtic com el de Diagonal Mar, que ha tirat endavant l'Ajuntament de Barcelona i que ha significat la creació d'un barri nou de luxe.

—Hi ha una diferència entre la manera d'oposar-se d'Iniciativa i la d'Esquerra, i és que ICV hi va votar a favor, i nosaltres encara no érem al govern. Diagonal Mar es va aprovar en el mandat 1995-99, no en aquest. El que passa és que aquests projectes tan grans triguen anys a realitzar-se; per això s'ha inaugurat en aquest mandat. Però es va aprovar en l'anterior. Per tant, a nosaltres ja ens va bé que tant els uns com els altres ara diguin

que no els agrada el model de Diagonal Mar, perquè està bé rectificar quan has comès un error. Nosaltres ho diem, sense haver-hi participat i defensant un altre model urbanístic.

—A què atribueix, doncs, que anés endavant un projecte urbanístic elitista com aquest?

—Crec que van veure l'oportunitat de construir un tros de ciutat sense pagar. Fer una gran operació amb un gran inversor de caràcter mundial comporta que t'estalvis uns diners, perquè et fan els trossos de carrer. Però, és clar, et fan els que interessa a ells, no els que interessin a la ciutat. Aquí és on hi ha l'error; que et trenca el concepte de mediterraneïtat que sempre ha estat vinculat amb Barcelona, trenca el concepte de ciutat compacta, el concepte d'espais comunitaris i de relació humana al carrer. Això és el que es desfà com un terrós de sucre amb el projecte Diagonal Mar.

—Com creu que ha d'evolucionar Barcelona en la propera legislatura?

JORDI PUJOL

"El Fòrum 2004 ha de ser una reflexió sobre els principals paradigmes de la humanitat a l'inici del segle XXI. El risc que té és que no sigui agosarat, perquè ell mateix es neutralitzi políticament."

—Barcelona ha de desacomplexar-se en relació amb la catalanitat. Ha de tenir una projecció internacional més gran de la que té ara per falta d'agosarament de la mateixa institució.

Barcelona pot ostentar una triple capitalitat. És la capital de Catalunya i dels països de parla i cultura catalana. Això és una evidència molt poc discutible. També és la capitalitat de la mediterraneïtat, que hem tingut des de fa molt i molt temps, i actualment és vigent en àmbits tan dispersos com l'econòmic (el port de Barcelona és el port de creuers més important de la Mediterrània). I, d'altra banda, també som, en part, capital cultural mediterrània, per exemple, perquè Barcelona és la seu dels productors independents de cinema de la Mediterrània. Per tant, tenim un paper, però s'ha d'enfortir fent de pont de les diferents ribes del Mediterrani.

Hi ha dos elements més que ens donen rellevància mundial. D'una banda, tot el que fa referència a la pau. Aquesta proposta que és donada per l'activitat i la fortalesa de la societat civil, en la qual els partits polítics hem tingut molt poc a veure. De l'altra, la capitalitat de la diversitat cultural i lingüística; estem en posició de defen-

sar-ho en tant que Barcelona és la capital de nació que té la llengua no oficial a Europa amb més parlants.

—Les mobilitzacions contra la guerra a l'Iraq, més que afectar o no en les pròximes eleccions, poden introduir canvis en les formes de fer política a llarg termini?

—Aquestes manifestacions han evidenciat un malestar de la població pel fet que es prenguin decisions que no són concordants amb el que pensa la ciutadania. Per tant, són unes manifestacions que, a més de defensar la pau, qüestionen el sistema de presa de decisions de la formació que governa Espanya. I crec que s'ajunta a una reacció per excés de pressió del Govern de l'estat. És a dir, no és sols la decisió d'anar a la guerra amb el 91 per cent de la gent en contra, sinó que també hi ha el Prestige, també hi ha la llei de partits, el tema del "jugar a chapitas" dels cotxes, tancar un diari només perquè no l'entens, no saber traçar el TGV... Hi ha una suma de tensions que demostren un tarannà absolutament contrari al diàleg i opressiu cap a la llibertat dels individus.

La suma d'aquests dos elements és el que configura un missatge seriós i de profunditat entre la ciutadania. I és

un error que els partits polítics ho vulguin aprofitar. Però crec que els partits que no sàpiguen adaptar-se a aquestes noves exigències de la ciutadania tenen totes les de perdre. Alhora, també penso que els partits que tradicionalment han manat tenen menys capacitat per adaptar-se.

—Pau i sostenibilitat, són alguns dels temes clau Fòrum 2004. Però de moment, només sembla que es presentin concerts i espectacles. Està començant a lligar el Fòrum?

—El Fòrum de les Cultures és una proposta que té el seu sentit en l'aportació de les noves idees i en l'agosarament. Si fem uns festivals fabulosos, però no hi ha bones idees, que vagin més enllà, que plantegin polítiques de pau, de sostenibilitat, de preservació cultural i lingüística del Planeta, el Fòrum no haurà fet la seva funció. És a dir, això no és un gran festival de la imatge i de la paraula. Això ha de ser una reflexió seriosa sobre els principals paradigmes de la humanitat a l'inici del segle XXI. Per tant, el risc que té el Fòrum és que no sigui agosarat, perquè ell mateix es neutralitzi políticament. És a dir, el fet que hi hagi representació de tots els partits polítics comporta que si algú té la temptació d'avantposar els interessos partidistes per sobre dels del conjunt de l'esdeveniment, pot passar que en acabat el Fòrum no serveixi per a res.

—És possible que hi hagi un canvi de majoria al Govern de Barcelona?

—Penso que en els propers quatre anys continuarà governant el mateix equip de govern, en el qual nosaltres ens hem trobat força còmodes. Però també crec que hi haurà un canvi de la representativitat de les mateixes forces que l'integren.

En aquest entorn, ERC no sols tindrà més presència de regidors, sinó que també tindrà un pes més determinant a l'hora de prendre les grans decisions. Si més no, això és el que ens agradaria que la ciutadania ens concedís en aquestes eleccions municipals.

Enric Rimbau